

L.p.	Pytanie/wątpliwość	Odpowiedź/stanowisko MRiRW
INNE		
1.	Co z ochroną danych osobowych wnioskodawców składających dokumentację do LGD? Jakie minimum LGD powinno spełniać w tym zakresie?	Zastosowanie mają przepisy ustawy o ochronie danych osobowych.
2.	Czy ministerstwo czy LGD ma stworzyć demarkacje pomiędzy wsparciem przedsiębiorczości w ramach PROW Leader, a 7 osią priorytetową RPO K-P?	Stworzenie takiej linii demarkacyjnej na poziomie IZ nie jest możliwe. Tym samym z zadaniem tym będą musiały się zmierzyć LGD.
3.	Jak należy interpretować zapis dotyczący 30% wydatkowania środków w ramach grup defaworyzowanych na koniec 2018r.?	Przez wydatkowane środki należy rozumieć pomoc wypłacone przez agencje płatnicza na rzecz beneficjentów.
4.	Czy LGD opracowująca LSR po przeprowadzeniu wewnętrznej oceny oddziaływania na środowisko zgodnie z Poradnikiem dla Lokalnych Grup Działania w zakresie opracowania Lokalnych Strategii Rozwoju zawrze informację o przeprowadzeniu analizy jej zapisów pod kątem spełnienia kryteriów kwalifikujących do przedmiotowej oceny, a z jej wyników okaże się, że LGD nie jest zobowiązana do przeprowadzenia oceny to czy musi to stanowisko uzgodnić z właściwym organem tj. Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska? Naszym zdaniem z kryteriów oceny nie wynika taka konieczność.	Rozstrzygające w tym zakresie są zapisy art. 46 i 47 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.). Zgodnie z nimi przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko obowiązkowo wymagają projekty LSR, których realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000 jeżeli nie są one bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynikają z tej ochrony. W przypadku pozostałych strategii przeprowadzenie takiej oceny jest wymagane, jeżeli w uzgodnieniu z właściwym organem, o którym mowa w art. 57 tej ustawy, organ opracowujący projekt dokumentu stwierdzi, że wyznaczają one ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko lub że realizacja postanowień tych dokumentów może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko.
5.	Jak projektować kryteria wyboru operacji w ramach poddziałania 19.2?	W procesie projektowania zestawów kryteriów wyboru operacji w ramach poddziałania 19.2 należy mieć na uwadze w szczególności brzmienie PROW

		<p>2014-2020, zgodnie z którym w ramach przeprowadzonych naborów wniosków <i>premiowane przez LGD będą operacje spełniające w szczególności jedno lub kilka z wymienionych kryteriów:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>innowacyjne,</i> – <i>przewidujące zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub klimatu,</i> – <i>generujące miejsca pracy,</i> – <i>realizowane przez podmioty zakładające działalność, której podstawę będą stanowiły lokalne produkty rolne (lokalny produkt rolny – wytwarzany na obszarze objętym lokalną strategią rozwoju),</i> – <i>ukierunkowane na zaspokojenie potrzeb grup defaworyzowanych ze względu na dostęp do rynku pracy, określonych w LSR.</i> <p>Mając powyższe na uwadze LGD może ustanowić różne kryteria wyboru operacji najbardziej adekwatne do charakteru planowanego do przeprowadzania naboru wniosków o przyznanie pomocy, jednakże w danym naborze będzie musiało być zastosowane co najmniej jedno z ww. kryteriów.</p> <p>Ponadto, zgodnie z PROW 2014-2020, w przypadku konkursów na realizację operacji z zakresu zakładania działalności gospodarczej, rozwijania przedsiębiorczości oraz dywersyfikacji źródeł dochodu obowiązkowe jest stosowanie kryterium odnoszącego się do tworzenia nowych miejsc pracy. Dodatkowe punkty należy przyznać operacjom zakładającym utworzenie większej liczby miejsc pracy niż zakładane minimum.</p> <p><i>W przypadku operacji w zakresie infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej, kulturalnej lub drogowej gwarantującej spójność terytorialną w zakresie włączenia społecznego, LGD przewidzi w kryteriach wyboru preferencje dla operacji realizowanych w miejscowościach zamieszkałych przez mniej niż 5 tys. mieszkańców.</i></p>
6.	Jak w praktyce ma wyglądać wskazanie w LSR zakresu pokrywającego się z działaniem „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich”?	<p>Z uwagi na chęć zapewnienia szerokiego katalogu możliwych do realizacji zakresów w ramach LSR część tego zakresu pokrywa się z działaniem „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich”, zwanych dalej „Podstawowymi usługami”:</p> <p>Do takich zakresów należą:</p>

		<p>- drogi lokalne jednak w przypadku LEADER'a ograniczają się one (zgodnie z zaopiniowaną pozytywnie przez Komitet Monitorujących PROW 2014-2020 zmianą do Programu) do dróg prowadzących bezpośrednio do obiektów użyteczności publicznej, w których świadczone są usługi społeczne, zdrowotne, opiekuńczo-wychowawcze lub edukacyjne dla ludności lokalnej z siecią dróg publicznych oraz drogi skracające dystans lub czas dojazdu do obiektów, o których mowa powyżej;</p> <p>- operacje z zakresu inwestycji w obiekty pełniące funkcje kulturalne - z tym że w przypadku „Podstawowych usług” pomoc ogranicza się jedynie do gmin i instytucji kultury, dla której organizatorem jest jst;</p> <p>- operacje z zakresu ochrony zabytków i budownictwa tradycyjnego - z tym że w przypadku „Podstawowych usług” pomoc ogranicza się jedynie do gmin i instytucji kultury dla której organizatorem jest jst;</p> <p>- natomiast inwestycje w infrastrukturę turystyczną czy rekreacyjną przewidywane są przede wszystkim w ramach LSR, ponieważ pomoc na kształtowanie przestrzeni publicznej w ramach działania Podstawowe usługi jest ukierunkowana na poprawę ładu przestrzennego (układu urbanistycznego), co nie jest bezpośrednio związane z rozwojem turystyki i rekreacji.</p> <p>Ponadto z uwagi na to, że w działaniu Podstawowe usługi katalog beneficjentów jest ograniczony do gmin i instytucji kultury dla których organizatorem jest jst, wyznaczenie linii demarkacyjnej można oprzeć o kategorię beneficjenta (w LSR pomocą objąć pozostałe podmioty).</p> <p>Podsumowując, nakładający się zakres wsparcia nie jest bardzo szeroki i ustanowienie pewnego rodzaju demarkacji nie powinno nastręczać większych trudności.</p>
7.	Czy możliwe jest upoważnienie dwóch osób do reprezentowania innego podmiotu prawnego w naszym stowarzyszeniu? Oczywiście podczas posiedzeń walnego zebrania uczestniczy i głosuje wyłącznie jedna osoba. Z pytaniem wiąże się kwestia, gdyby taki podmiot prawny wybrany został do organu decyzyjnego. Kto w takim przypadku będzie reprezentował ten podmiot i czyje dane wykazać w tabeli dotyczącej członków organu decyzyjnego, będącej załącznikiem do wniosku o przyznanie pomocy.	<p>Sposób reprezentowania osób prawnych określają stosowne przepisy (na podstawie których zostały utworzone i działają) oraz wewnętrzne regulacje poszczególnych osób prawnych.</p> <p>Jeśli zaś chodzi o zasady brania udziału w pracach rady – zastosowanie ma art. 4 ust. 5 ustawy o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności.</p>

8.	<p>Zgodnie z rozporządzeniem (jak wyżej) § 2.1. Pomoc jest przyznawana na operacje w zakresie: (...) 3) wspierania współpracy między podmiotami wykonującymi działalność gospodarczą na obszarze wiejskim objętym LSR: (...) b) w zakresie świadczenia usług turystycznych, Jakie działania i koszty kwalifikowalne są możliwe w ramach powyższego? Czy wystarczające jest jeżeli współpraca wyglądać będzie przykładowo: trzy podmioty z zakresu świadczenia usług turystycznych wyposażą/doposażą swoje przedsiębiorstwa dzięki czemu poszerzą zakres świadczenia usług turystycznych i wydadzą wspólne wydawnictwo o swojej ofercie? Czy koniecznym jest stworzenie jednego produktu turystycznego tzw. sieciowanie (pakietu połączonych usług np. trzech przedsiębiorców pod szyldem jednej imprezy turystycznej) np. Weekend z pachnącym chlebem? Wówczas do oferty mogłyby być wzięte pod uwagę: nocleg, wyżywienie, warsztaty pieczenia chleba i np. przejażdżka bryczką. Wspólna oferta generuje wspólną sprzedaż i łączną cenę. Jeżeli powyższe ma zastosowanie to jak się mają do tego przepisy ustawy o usługach turystycznych, które pozwalają na sprzedaż imprez turystycznych wyłącznie na określonych warunkach. Ustawa o usługach turystycznych mówi między innymi: impreza turystyczna – co najmniej dwie usługi turystyczne tworzące jednolity program i objęte wspólną ceną, jeżeli usługi te obejmują nocleg lub trwają ponad 24 godziny albo jeżeli program przewiduje zmianę miejsca pobytu; W szczególności istotne w ustawie: Art 4.1 oraz 5.1. Tworzenie imprez turystycznych poprzedzone pozyskanie statusu organizatora turystyki jest działaniem kosztownym i czasochłonnym. Kolejne pytanie- Czy zatem możliwe jest powołanie do życia biura turystycznego i czy koszt obowiązkowej gwarancji bankowej-ubezpieczenia biura będzie kosztem kwalifikowalnym?</p>	<p>Koszty kwalifikowalne zostały określone w § 17 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 1570). Jednocześnie MRiRW podkreśla, iż podstawowym celem przedmiotowego zakresu wsparcia jest wzmocnienie współpracy tych podmiotów, a nie wspólne aplikowanie o wsparcie na inwestycje w poszczególnych przedsiębiorstwach. Dlatego w ramach tego zakresu przewiduje się inwestycje wspólne np. utworzenie wspólnego portalu, inwestycje we wspólny system rezerwacji usług turystycznych (noclegowych, wycieczkowych, wypożyczania sprzętu, itp.), wspólne materiały promocyjne, itp. Jednocześnie obowiązkiem wnioskodawców jest uprawdopodobnienie, iż operacja będzie realizowana zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym z ustawą o usługach turystycznych. Przewiduje się, iż zaawansowana forma współpracy może doprowadzić do utworzenia osoby prawnej skupiającej współpracujące podmioty, jednakże pomysł utworzenia biura turystycznego budzi pewne wątpliwości, ponieważ prawdopodobnie będzie to podmiot zupełnie niezależny, nastawiony na osiągnięcie zysku, który nie będzie przeznaczony na dalsze wzmocnienie współpracy, który będzie posiadał niezaprzeczalne prawo do pobierania opłat za usługi świadczone na rzecz podmiotów współpracujących. W opinii MRiRW wdrożenie tego pomysłu nie przyniesie lepszych efektów niż zlecenie usług podmiotom już istniejącym.</p>
----	---	---

	Pytanie jest szczególnie zasadne w momencie tworzenia budżetu LSR i wskaźników wdrażania w zakresie współpracy w ramach świadczenia usług turystycznych.	
9.	<p>Czy w ramach działania Wzmocnienie kapitału społecznego możliwe są inwestycje w podniesienie standardu obiektu lub wyposażenie pomieszczeń służących działalności ngo? Oraz - w nawiązaniu do pytania poprzedniego - Czy jest możliwe, a jeśli tak, to jakie warunki muszą spełniać projekty składane przez NGO na tworzenie miejsc pracy, by móc je wpisać po stronie budżetu na tworzenie i utrzymanie miejsc pracy.</p> <p>Pytanie zasadne, gdyż organizacje pozarządowe i GOKI, które oferują różne zajęcia dla ludzi mogłyby utworzyć miejsca pracy dla instruktorów, terapeutów itp. zgodnie z celami statutowymi, nawet na dwa lata (i więcej), gdyby była taka możliwość (brakuje wielu usług poprawiających jakość życia mieszkańców, które mogą oferować ngo). Przykładowo, stowarzyszenie, które działa w zakresie rehabilitacji osób niepełnosprawnych kupuje sprzęt rehabilitacyjny i przyjmuje do pracy terapeutę do ćwiczeń bazującego na zakupionym sprzęcie- utworzenie miejsca pracy. Albo- stowarzyszenie zajmujące się produktami lokalnymi kupuje wyposażenie do promocji produktów lokalnych i zatrudnia osobę, która będzie działała w tym zakresie. Albo- remontuje siedzibę stowarzyszenia i zatrudnia pracownika administracyjnego, który zajmuje się realizacją zadań statutowych ngo.</p>	<p>Operacje inwestycyjne nie zostały wykluczone z możliwości realizacji w ramach zakresu pomocy, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia. Ponadto MRiRW informuje, iż nie ma przeciwwskazań aby środki przeznaczone na realizację tej operacji, zostały w budżecie LSR wykazane jako środki przeznaczone na utworzenie miejsc pracy. Jednakże potrzeba utworzenia tych miejsc pracy musi zostać wskazana i uzasadniona w opisie operacji, a zobowiązanie do utrzymania tych miejsc pracy w okresie trwałości inwestycji powinno zostać przeniesione do umowy przyznania pomocy.</p> <p>Jednakże należy mieć na uwadze, że każda operacja realizowana w tym zakresie ma prowadzić do osiągnięcia celu operacji a tym samym powodować podwyższenie wartości wskaźników przewidzianych w LSR dla operacji polegających na wzmocnieniu kapitału społecznego.</p>
10.	<p>Czy Ośrodek Kultury, który prowadzi działalność gospodarczą może założyć inkubator? Pytanie pojawiło się po ostatnich odpowiedziach min rol, które to w odp. nr 149 odnoszącej się do organizacji pozarządowych użyło sformułowania: "Jeżeli inkubator przetwórstwa lokalnego będzie prowadzony przez organizację pozarządową (np. stowarzyszenie), która prowadzi lub zamierza prowadzić działalność gospodarczą to organizacja ta będzie musiała być wpisana do rejestru przedsiębiorców w ramach Krajowego Rejestru Sądowego."</p> <p>Centra Kultury prowadzą działalność gospodarczą, ale nie są i nie mogą być wpisane do KRS!</p> <p>Pytanie potencjalnego beneficjenta brzmi: Jako instytucja kultury</p>	<p>Należy pamiętać, iż aby pomoc na operację mogła być przyznana to zarówno operacja jak i wnioskodawca musi spełniać warunki przyznania pomocy, również warunek określony w § 4 ust. 1 pkt 7 ww. rozporządzenia. W odniesieniu do pytania Gminnego Ośrodka Kultury (GOK-u), który rozważa możliwość uzyskania wsparcia na tworzenie inkubatora przetwórstwa lokalnego należy w szczególności odpowiedzieć na pytanie: czy działalność do jakiej został powołany Gminny Ośrodek Kultury obejmuje również działalność polegającą na udostępnianiu powierzchni produkcyjnej / linii technologicznych zakładu przetwórczego. W opinii MRiRW zadania GOK nie przystają do zadań przewidzianych dla inkubatorów przetwórstwa lokalnego. Poza tym należy mieć na uwadze, że</p>

	<p>widniejemy tylko w rejestrze instytucji kultury prowadzonej przez Wójta i na tej podstawie mamy wydany REGON i prowadzimy działalność. Czy w związku z tym nie będziemy mogli być beneficjentem inkubatora?</p>	<p>inkubator jest zakładem przetwórczym podlegającym przepisom o bezpieczeństwie żywności, który musi spełnić odpowiednie wymagania określone w przepisach odrębnych, a w związku z tym podlega obowiązkowi zgłoszenia lub zatwierdzenia, co może być niewykonalne dla podmiotu jakim jest instytucja kultury.</p> <p>W odniesieniu do pytania o konieczność wpisania organizacji pozarządowej do Krajowego Rejestru Sądowego (co nie jest równoznaczne z wpisem do rejestru przedsiębiorców KRS), MRiRW uprzejmie informuje, iż cytowana odpowiedź zamieszczona na stronie internetowej MRiRW przede wszystkim miała na celu wskazanie, iż organizacja pozarządowa ma uzyskać osobowość prawną, aby być w stanie zawrzeć umowę przyznania pomocy (umowę cywilnoprawną), bowiem np. stowarzyszenie zwykle nie ma takiej możliwości.</p>
11.	<p>Czy będzie można realizować projekty współpracy pomiędzy LGD finansowaną z dwóch funduszy (PROW, PO RiM) a LGD monofunduszową finansowaną z PO RiM w sytuacji gdy grupa pierwsza będzie chciała finansować ten projekt z PROW a druga grupa z PO RiM. Oczywiście cele i przedsięwzięcia będą zbieżne.</p>	<p>Nie ma przeciwwskazań.</p>
12.	<p>Czy LGD będzie mogło startować w konkursie ogłoszonym przez siebie na stworzenie inkubatorów przetwórstwa lokalnego?</p>	<p>LGD może być beneficjentem poddziałania 19.2PROW 2014-2020, lecz jedynie operacji własnych LGD lub projektów grantowych. Tym samym nie ma możliwości startowania w konkursie ogłoszonym przez siebie samą.</p>
13.	<p>Czy LGD będzie mogła wzywać do uzupełnień wniosków w trakcie wyboru operacji realizowanych przez podmioty inne niż LGD w ramach ogłaszanych konkursów.</p>	<p>NIE.</p>
14.	<p>W przypadku danych osobowych zawartych we wniosku o udzielenie wsparcia, kto jest administratorem danych osobowych?</p>	<p>Zgodnie z art. 7 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1182, z późn. zm.) administratorem danych jest organ, jednostka organizacyjna, podmiot lub osoba, o której mowa w art. 3 (zobowiązane do stosowania ustawy), decydujące o celach i środkach przetwarzania danych osobowych. Takim podmiotem jest także LGD.</p> <p>Powyższe nie wyklucza, że administratorem danych będzie także agencja płatnicza czy podmiot wdrażający. W ustawie mowa jest o ochronie danych osobowych, które są lub mogą być przetwarzane w zbiorach danych (art. 2 ust. 1 ww. ustawy). LGD będąc podmiotem zobowiązanym do stosowania</p>

		ww. ustawy, prowadząc kartoteki, skrowidze, księgi, wykazy, stosując systemy teleinformatyczne (o czym mowa a art. 2 ust. 2 ww. ustawy) w których przetwarza dane osobowe o wnioskodawcach pomocy będących osobami fizycznymi i powinna realizować zadania administratora danych przewidziane w tej ustawie i zgodnie z tą ustawą.
15.	W odniesieniu do danych osobowych zamieszczonych we wnioskach o udzielenie grantu, kto jest administratorem danych osobowych?	Jw.
16.	Zgodnie z zapisami art. 19 ustawy o rozwoju lokalnym, LGD podaje do publicznej wiadomości informacje o naborach wniosków o udzielenie wsparcia na operacje realizowane przez podmioty inne niż LGD po uzgodnieniu z Zarządem Województwa. Czy LGD uzgadnia z Zarządem Województwa terminy ogłoszenia naborów na Projekty Grantowe?	Wnioski na projekty grantowe składane są przez LGD do SW. Termin od którego możliwe jest złożenia wniosku LGD o przyznanie pomocy na projekt grantowy został określony w § 20 ust. 2 rozporządzenia. Natomiast do ogłoszenia konkursów na powierzenie grantów (wybór grantobiorców do wykonania zadań w ramach projektu grantowego) przepisy art. 19 ustawy o rozwoju lokalnym nie mają zastosowania.
17.	Zaleca się uwzględnić w kryteriach wyboru operacji „innowacyjność” z przedstawieniem jej definicji w sytuacji gdy nie wiemy jakie będą zgłaszane projekty. Czy MRiRW dysponuje oczekiwaną przykładową specyfikacją innowacyjności i podstaw jej weryfikowania?	MRiRW nie planuje narzucania lokalnym grupom działania stosowania jednej definicji innowacyjności na obszarze całego kraju.